

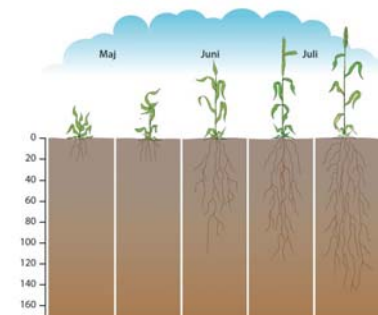
Vattenanläggningar i odlingslandskapet

Tilla Larsson
Jordbruksverket Alnarp

Växttillgängligt vatten

Det behövs åtgärder både för dränering och bevattning!

För lite eller för mycket vatten

Rätt mängd vatten vid varje tidpunkt för optimal tillväxt, bärighet för maskiner och minimal miljöpåverkan.

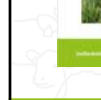

Anledning till att vi dränerar

Jordbruks
verket
Täckdikning – för bättre skörd och miljö

- öka rotutvecklingen
- avleda överskottsvatten
- bättre bärighet för maskiner

- positivt för miljön
  - minska risk för näringsförluster
  - minska behov av växtskyddsmedel

När dräneringen inte fungerar

- ojämna
upptorkning

Foto: Peter Malm

När dräneringen inte fungerar

- markpackning
- hjulspår

Foto: Peter Malm

När dräneringen inte fungerar

- ingen
sådd

Foto: Peter Malm

När dräneringen inte fungerar

- dålig gröda efter stående vatten på våren
- ytavrinning och erosion

Foto Anuschka Heeb

När dräneringen inte fungerar

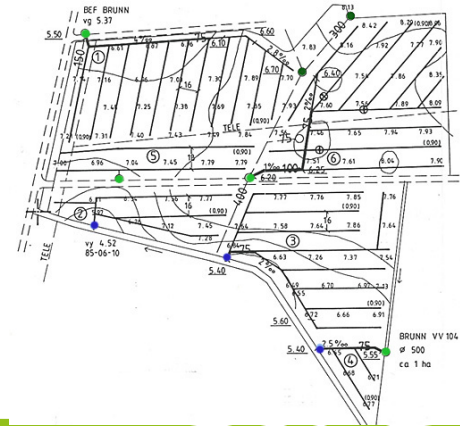
Foto: Tilla Larsson

underhåll
ytvattenintag
behovsdikning
ny täckdikning

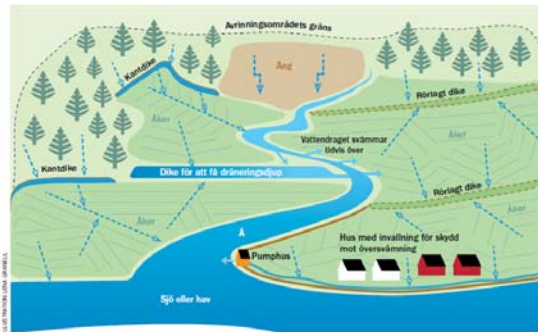
Detaljdränering

Foto: Rune Carlsson

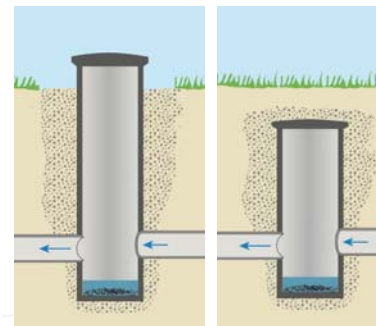

Hela systemet måste fungera!

huvudavvattning - detaljdränering

Brunnar

- inkoppling
- inspektion/tillsyn
- indikerar om det är stopp i ledningarna
- slamficka
- underhåll t.ex. spolning

Vatten i odlingslandskapet

naturliga vattendrag
vattenanläggningar utan tillstånd
vattenanläggningar med tillstånd

Foto Tilla Larsson

Foto Tilla Larsson

Underhåll på bästa sätt

Underhåll ditt dike för ett rikare odlingslandskap

Foto Tilla Larsson

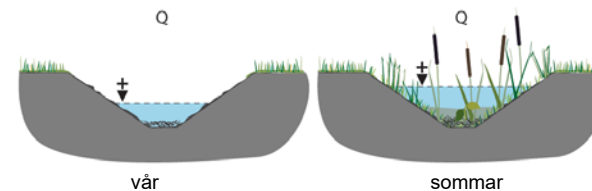
MB 11:17§ "Den som äger en vattenanläggning är skyldig att underhålla den så att det inte uppkommer skada för allmänna eller enskilda intressen genom ändringar i vattenförhållanden".
OBS! Detta gäller alla vattenanläggningar, oavsett om de har tillståndsprövats eller inte!

Dimensionering - växtsäsong

Foto: Anuschka Heeb

Samma flöde, olika vy

Vegetation och sediment

- minskar hastigheten
- höjer vattenståndet
- dämning i diket och i dränering

Broar och trummor

- väghållarens ansvar

Foto Tilla Larsson

Behov av investering!

+ brister i underhåll av huvudavvattningen

Finns ett bäst-före-datum?

Nya investeringsstöd inom LP

"En fungerande dränering är en förutsättning för odling, och det blir än mer påtagligt i förändrat klimat."

- täckdikning (120 milj)
- strukturkalkning (16 milj)
- kalkfilterdiken (20 milj).
- Länsstyrelserna kan börja med utlysning nu.

Sammanfattning

- Bra dränering och markstruktur ger starkare grödor som klarar både blöta och torra perioder bättre.
- Hela systemet måste fungera för att klara både befintlig och förväntad påverkan.
- Uppmärksamma brister i dränering!
- Underhåll och/eller investera!

